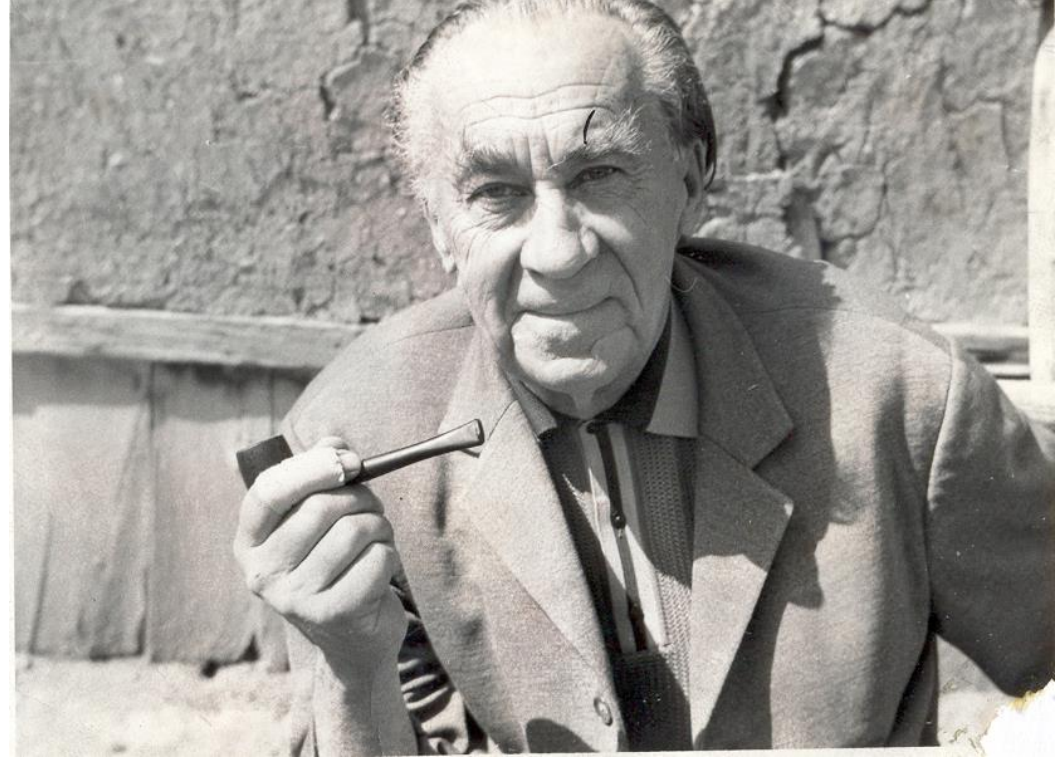

Ord.Prof.Dr. CURT KOSSWIG

Rüyalarını Türkçe Gören Bir Alman Biyolog

Ordinaryus Prof. Curt Kosswig
30 Ekim 1903 - 29 Mart 1982

Curt Kosswig (29 Ekim 1903, Berlin-29 Mart 1982, Hamburg), Türkiye'de Zoolojinin gelişmesine katkıda bulunan ve Manyas kuş Cenneti Millî Parkı'nın kurulmasına öncülük eden Alman bilim insanı. Türkiye' de Deniz Bilimleri ve Araştırmaları konusunda öncülük etti. İstanbul Üniversitesi, Hidrobiyoloji Enstitüsü bünyesinde sadece Türkiye' de değil dünyada ilk olan araştırmaları gerçekleştirdi.

Hayatı dizilere, bir filme konu olacak kadar ilginçtir Curt Kosswig'in. Çok akıllı, sabırlı, çalışmayı çok seven, doğa aşığı, Türk insanıyla çok iyi kaynaşmış bir halk adamıydı. 30 Ekim 1903'te Berlin'de doğan Curt Kosswig, 2. Dünya Savaşı sırasındaki Nazi zulmünden kaçarak, 1933 İstanbul Üniversitesi Reformu sayesinde Türkiye'ye geldi. Gelmesinden sadece 2 sene sonra derslerini Türkçe olarak vermeye başlayan Kosswig, bazı fiziksel özellikleriyle Atatürk'e benzetildiğinde gururlanırdı ve Hamburg Üniversitesi'nde çalışırken, Anadolu gezilerine getirdiği öğrencileriyle Anıtkabir'e de uğrardı. Bu dönemde Türkiye'ye gelen tüm profesörler, Cumhuriyet ilkelerini çok benimsemiş Türkiye'yi ve Türkleri çok sevmişlerdir. Prof.Dr.Muhtar Başoğlu'na göre "Kosswig bir Türk den daha iyi bir Türk" tü.

Doktora öğrencilerinden Prof.Dr. Mustafa Kuru'nun aktardığına göre Ord. Prof. Dr. Curt Kosswig'e "hocam Türkleri seviyor musunuz" diye sorduğumuzda "Çocuklar ben rüyalarımı Türkçe görüyorum" derdi.

1937'de İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Zooloji Kürsüsü başkanlığına getirildi. Tıp Fakültesi öğrencilerine de zooloji dersleri verdi. 1938'de Manyas Gölü yakınındaki Eskisiğirci köyü çevresindeki ekolojik olguya dikkat çekerek, Kuş Cenneti Milli Parkı'nın kurulmasına ve dünyaya tanıtılmasına öncülük etti.1949'da "**Türk Biyoloji Derneği**"ni kurmuştur. 1951'de İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'ne bağlı olarak kurulan Zooloji ve Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsü'nün müdürlüğüne getirildi. Fen Fakültesine bağlı bir Hidrobiyoloji Araştırma Enstitüsü kurulunca, Zooloji Enstitüsü Direktörü olarak kendisi bu kurumun da yönetimine atanmıştır. 1951 yılında Baltalimanı'ndaki binaların tamirine başlanmış, lâboratuvarlar, idare ve toplantı odaları yapılmış ve ayrıca geniş bir kütüphane de oluşturulmuştur. Ayrıca enstitüye üç adet motorlu araştırma gemisi alınmıştır. Söz konusu enstitü günümüzde İ.Ü. Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü adı ile varlığını sürdürmektedir. Söz konusu enstitü deniz araştırmalarında Curt Kosswig' inde araştırmalarında kullandığı R/V ARAR Araştırma Gemisini kullanmaktadır.

1 Nisan 1938 **Manyas Kuş Cenneti**'nin keşfeden Kosswig, eşi **Leonore** ve fotoğrafçısı Cafer Tayyar Türkmen'le birlikte Anadolu'nun her yerini karış karış gezdi. 20'nin üzerinde Kosswig ismi verilen tür buldu. Cafer Tayyar Türkmen'le birlikte Türkiye Deniz Balıkları Takvimini hazırladı. Birecik'e giderek nesli tehlikedeki **Kelaynak**'lara sahip çıktı ve kolonilerin tanıtımında, ulusal bir değer olmaları yönünde çalışmalar yaparak, bunların yokolma tehdidine karşı uluslararası platformda Türkiye'nin tanıtımında önemli olacağını farkederek, Kelaynak kuşlarının Urfa-Birecik'de incelenmeleri ve korunmalarıyla ilgili çalışmaları da başlattı. 1939'da Manyas Gölünün kenarındaki antik taşlar dikkatini çekince bulduklarından arkadaşı Kurt Bittel'e bahsetti ve Daskyleion antik kentinin keşfedilmesini sağlamış oldu. Kosswig, Türkiye'de kaldığı 17 yıl boyunca eleman yetiştirme ve Zooloji bilimin gelişmesinde büyük rol oynamıştır. Eşi Leonore, 23 Temmuz 1974'de öldü. Curt Kosswig 29 Mart 1982'de 79 yaşında Hamburg'ta öldü. Cenazesi uçakla getirildi ve eşi ile yanyana İstanbul'daki Aşiyen mezarlığına gömüldü. Meryem Solakhan ve Manfred Blank tarafından çalışmalarıyla ilgili "**Exile on Bosphorus**" isiminde bir belgesel hazırlanmıştır. Danışmanlığını yaptığı son doktora öğrencisi Prof.Dr. Nihat Aktaç, "Son 10 yılında Curt Kosswig" isimli bir yazı hazırlamıştır. Kosswig, Kurt, Klaus ve Christian adlı üç erkek çocuk babasıdır. Türkiye'de bilime hizmet etmiş büyük bir bilimadamı ve

doğa insanıdır. 29 Mart 1982'de Hamburg'da vefat eden Ord.Prof.Dr.Curt Kosswig'in naaşı vasiyeti üzerine İstanbul'a getirilmiş ve kendisinden daha önce vefat eden eşinin Rumeli Hisarı Aşıyan Mezarlığındaki mezarı yanına defnedilmiştir. Prof.Dr. Ali Demirsoy tarafından 2017 yılı başında Ord.Prof.Dr.Curt Kosswig anısına "Rüyalarını Türkçe Gören Bir Alman Bilim Adamı, Ord.Prof.Dr. Curt Kosswig" isimli kitap yayınlanmıştır.

